

25 Nisan 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başta küresel iklim değişikliğinin olumsuz etkileri olmak üzere artan nüfus, yanlış istihdam, üretim ve yerleşim politikaları, rant ve talana dayalı çarpık kentleşme ve beton ekonomisine dayalı büyüme politikaları, kapitalist üretim çarkının dönmesi için aşırı tüketimin yarattığı atık ve kirlenme, ülkemizi ekolojik bir yıkımla karşı karşıya bırakmıştır. Bu açıdan müsilaj yıkıma uğratılmış bir ekosistemde karşı karşıya geldiğimiz sorunlardan biridir.

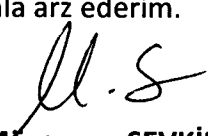
Ülkemizde yaşanan müsilaj sorununu ülkedeki egemen kentleşme, sanayileşme, doğal kaynakların kullanımı, tarım vb. tüm politikalar ile onların yarattığı çevresel etkileri bir bütün olarak ele almak; nedensellik bağı ve soruna karşı çözümleri bu bütünlük içinde aramak gerekir. Ekolojik bütünlük yerine kirlenme ekseninde bir yaklaşım geliştirilerek sadece müsilajın kendisi bir sorun gibi ele alınmamalı, aksine müsilajın bir sorun değil bir sonuç olduğu gerçeğiyle hareket edilmelidir.

Bu açıdan bakıldığında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın 8 Haziran 2021'den itibaren 7/24 esasıyla Marmara Denizi'ndeki müsilajın bilimsel temelli yöntemlerle tamamen temizlenmesine başlanacağını bildirmesi iyi niyetli bir yaklaşım olmakla birlikte müsilaj sonucunun bir bütün olarak ele alınmadığını göstermektedir.

Bakanlık, geçtiğimiz yıl gerçekleşen "Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Toplantısı"nda 22 maddeden oluşan Marmara Denizi Koruma Eylem Planı'nı kamuoyuna açıklamıştır.

Marmara Denizi başta olmak üzere denizlerimizdeki müsilaj sorunu geleceğimizi tehdit altına alan bir unsur olmaya devam etmektedir. Son yıllarda neredeyse tüm göl ve denizlerimizde suyun üstünde ve altında sıkça görülmeye ve yayılmaya başlayan müsilaj, Marmara Denizi'ni adeta "ölü deniz" haline getirmiştir. Yaz aylarına gireceğimiz şu günlerde müsilaj ile ilgili endişeler artmaya başlamıştır.

Bu nedenlerle aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

SORULAR

- 1- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın açıkladığı Marmara Denizi Koruma Eylem Planı'nın üzerinden geçen bir yıllık süre zarfında Marmara Denizi'nde yaşanan olumlu/somut gelişme var mıdır?
- 2- Bu süre zarfında atık su arıtma tesislerinin tamamı 7/24 esasıyla online olarak izlenmiş midir? Marmara Denizi'ndeki izleme noktası sayısı kaçtır? Açıkladığınız sayı yeterli midir?

- 3- Koruma Eylem Planı izlenebilir ve denetlenebilir çözüm önerileri içermekte midir? Biyolojik bir afet olan müsilaj probleminin tekrarının yaşanmaması için Bakanlıkça bugüne kadar 22 maddelik eylem planının hangi maddeleri hayata geçirilmiştir? Açıklar mısınız?
- 4- Marmara Denizi'nde vahşi deşarj uygulamasına son verilmiş midir?
- 5- Marmara Denizi'ni kirleten kaynaklar ile bu kaynakların süreç içinde gerçekleştirecekleri atık ve risk azaltma önlemleri kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 6- Yaz aylarına girdiğimiz şu günlerde müsilaj endişesi artmaktadır. Bakanlığın, bu günlerde sorunu kalıcı olarak ortadan kaldıracak, toplumsal denetimi gerçekleştirecek önermeleri mevcut mudur? Varsa kamuoyuna açıklar mısınız?
- 7- Hem bir iç deniz olan hem de son 7000 yılda bir gölden denize dönüştüğü bilinen genç bir deniz olan Marmara Denizi kendine özgü jeolojik özelliklere ve yapıya sahip olup bu nedenle Marmara Denizi ile ilgili karar süreçlerinde jeolojik veriler daha da önem taşımaktadır. Bakanlığınızın jeolojik verilere ilişkin yaptığı bir çalışma var mıdır? Varsa Marmara Denizi Havzası'nda gerçekleştirilmiş jeolojik araştırmalar bir veri tabanında toplanmış mıdır, değerlendirmeye alınmış mıdır, kıyı-deniz ekosisteminin korunması, geliştirilmesi için gerekli adımlar atılmış mıdır?
- 8- Müsilaj sorununun ayrıntılı olarak anlaşılması ve sorunun çözülmesi için öncelikle Marmara Denizi'nin genel özellikleri, jeolojik ve morfolojik yapısı, taban topoğrafyası, kirlilik kaynakları ve oşinografik özellikleri belirlenmiş midir?
- 9- Bakanlık, geçen yıl açıkladığı üzere artırılmış atık suların mümkün olan her yerde yeniden kullanımının artırılacağını ve destekleneceğini belirtmiştir. Geçen süre zarfında atık suların geri kazanımına dair somut bir gelişme var mıdır? Bu konuda hangi çalışmalar yapılmıştır?
- 10- Türkiye'de halihazırda artırılarak yeniden kullanılan atık su oranı yüzde kaçtır? Son bir yıllık süre zarfında atık su kullanım oranında bir artış yaşanmış mıdır?
- 11- TBMM Müsilaj Sorununu Araştırma Komisyonu tarafından hazırlanan ve önümüzdeki günlerde Mecliste görüşülecek rapordaki önermelerden yararlanmayı düşünüyor musunuz? Ayrıca muhalefetin önermelerini de dikkate alacak mısınız?